

Katowice, dnia 4 lipiec 2023 r.

INFORMACJA Nr 17/2023/EW

w sprawie wypadku zbiorowego (dwa wypadki powodujące czasową niezdolność do pracy), zaistniałego w dniu 17 kwietnia 2023 r. o godzinie 8²⁰ w Jastrzębskiej Spółce Węglowej S.A. KWK „Borynia-Zofiówka-Bzie” Ruch „Zofiówka” w Jastrzębiu-Zdroju.

Wypadek miał miejsce w przekopie D na poziomie 830 w odległości około 7 m od skrzyżowania z przekopem północnym na poziomie 830.

W przekopie D oraz przekopie północnym na poziomie 830 występują następujące zagrożenia naturalne: IV kategoria zagrożenia metanowego, klasa B zagrożenia wybuchem pyłu węglowego oraz I stopień zagrożenia wodnego.

Przekop D na poziomie 830 został wykonany w obudowie ŁP9/V29/A. Wysokość wyrobiska w miejscu wypadku wynosiła 3,25 m, szerokość 4,6 m, nachylenie podłużne i poprzeczne spągu wynosiło 0o. W tym miejscu pod stropem poprowadzona była trasa kolejki podwieszanej oraz były podwieszane 2 rurociągi stalowe DN 150 po stronie ociosu północnego (ppoż. i odwadniający) i rurociąg sprężonego powietrza DN 200 po stronie południowo-wschodniej, na wysokości 2 m.

Sieć sprężonego powietrza w przekopie D zasilana była poprzez zasuwę z rurociągu DN 300 w przekopie północnym na poziomie 830. Początkowy odcinek rurociągu wykonany był z rur DN 200, a w odległości 14,5 m od skrzyżowania z przekopem północnym, za pomocą połączenia przejściowego kołnierzowego jego średnica została zwiększona do 300 mm. Rura DN 200 o długości 6 m, która doprowadzała sprężone powietrze do połączenia przejściowego zwiększającego średnicę rurociągu była wykonana z laminatu poliestrowo-szklanego. W rurociągu sprężonego powietrza ciśnienie wynosiło około 0,3 MPa.

W miesiącu kwietniu 2023 roku w zakładzie górniczym podjęto decyzję o przygotowaniu instalacji elektrycznej 500 V do zasilania spągoloadarki w przekopie D z wyłącznika dobezpieczającego znajdującego się w przekopie północnym w odległości około 10 m od skrzyżowania z przekopem D.

W dniu 17 kwietnia 2023 r. na zmianie A rozpoczynającej się o godzinie 6⁰⁰ do prac związanych z budową sieci 500 V osoba wyższego dozoru ruchu - kierownik oddziału ED-3z skierowała 5-cio osobowy zespół składający się z 2 elektryków z oddziału ED-3z i 3 pracowników z JSW SiG Sp. z o.o. oraz osobę dozoru ruchu - sztygara zmianowego oddziału Ed-3z. Po przybyciu w rejon skrzyżowania przekopu północnego z przekopem D na poziomie 830 pracownicy wyładowali z drzewiarki przewód oponowy o długości 90 m układając go na spągu w pętli po stronie ociosu północnego w przekopie D, a

następnie rozpoczęto wykładanie przewodu w kierunku wyłącznika zabezpieczającego w przekopie północnym przeciągając go nad rurociągami i trasą kolejki w przekopie D. Około godziny 8²⁰, po przeciągnięciu około 20 m przewodu nastąpiło wyrwanie końca rury poliestrowo-szklanej DN 200 z połączenia przejściowego kołnierзовego DN 200 na DN 300 w przekopie D. Wydobywające się gwałtownie z końców rozerwanego rurociągu sprężone powietrze spowodowało przemieszczenie i przewrócenie pracowników znajdujących się w przekopie D w następstwie czego jeden pracownik JSW SiG Sp. z o.o. i sztygar zmianowy ulegli wypadkom.

Pierwszej pomocy poszkodowanym polegającej na wyprowadzeniu ich z przekopu D oraz założeniu opatrunków osobistych udzielili zatrudnieni w rejonie współpracownicy.

Po udzieleniu pierwszej pomocy pracownicy zostali przewiezieni pod szyb pociągiem sanitarnym, a po wyjeździe na powierzchnię i udzieleniu pomocy przez lekarza w kopalnianym punkcie pierwszej pomocy zostali przetransportowani do Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju.

Do wypadku przyczyniło się:

- **brak lub zły stan zawiesi podtrzymujących rurociąg w miejscu wypadku,**
- **brak kontroli przez sztygara i przodowego miejsca pracy, w szczególności stanu zawiesi rurociągu sprężonego powietrza, przed rozpoczęciem wykonywania pracy,**
- **osłabienie wytrzymałości połączenia kołnierзовego rury z laminatu w wyniku starzenia materiału.**

W związku z wypadkiem Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Rybniku wstrzymał ruch zakładu górniczego w części dotyczące eksploatacji rurociągów sprężonego powietrza w przekopie D na poziomie 830. Wznowienie eksploatacji zatrzymanego rurociągu uwarunkował wymianą uszkodzonej rury, usunięciem nieprawidłowości dotyczących sposobu zawieszenia uszkodzonego rurociągu oraz dokonaniem ponownego jego odbioru przez komisję powołaną przez Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego.

Ponadto nakazał przedsiębiorcy sprawdzenie przez wyspecjalizowaną jednostkę prawidłowości rozwiązań technicznych zastosowanych w Jastrzębskiej Spółce Węglowej S.A. KWK „Borynia-Zofiówka-Bzie” Ruch „Zofiówka” w Jastrzębiu-Zdroju, związanych z wykonaniem oraz eksploatacją rury DN 200 z laminatu poliestrowo-szklanego wyprodukowanej przez firmę Plaston-P Sp. z o.o. wraz z połączeniem przejściowym z DN 200 na DN 300 celem określenia przyczyn wyrwania rury poliestrowo-szklanej DN 200 z wyżej opisywanego połączenia przejściowego oraz przedstawić Dyrektorowi Okręgowego Urzędu Górniczego w Rybniku wyniki nakazanych czynności sprawdzających w terminie do dnia 19 maja 2023 r.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Rybniku.